

19.11.1925 0163
POLSKIE PISMO
ENTOMOLOGICZNE

BULLETIN ENTOMOLOGIQUE DE LA POLOGNE

T. IV.

15 marca 1925.

Zesz. 1.

Une contribution à la connaissance de la faune
des fourmis des îles Baléares

par

J. LOMNICKI.

Nous donnons ici l'énumération des Formicides avec les dates et les localités de la capture, ramassées par M. Szymon Tenenbaum de Varsovie pendant son séjour aux îles Baléares en 1913.

1. **Monomorium Salomonis subopacum** F. Sm. ♀ Bunola 7. VI., Palma 30. V., Sta Eugenia (Ibiza) 11. VII., Son Sardina 11. VI.; ♀ Marratxi 21. VII.
2. **Cremastogaster scutellaris** Ol. ♀ Marratxi 21. VII., Bunola 7. VI., Palma 10. V., 29. V., La Puebla 13. VI., Cabrera 2. VI., Son Sardina 11. VI., Deyá.
3. **Cremastogaster laestrygon** Em. var. **submaura** nov.

Operaria. Longitudine corporis maximali paulo maiore quam apud laestrygonem typicam sicilianam. Spinis epinoti tamquam apud typicam formam ex Sicilia¹⁾. Petiolo tamquam apud mauram For. africanam²⁾. Capite, thorace et abdomine unicoloribus, nigris. Sculptura capitis variabili, capite secundum longitudinem plus vel minus distincte tenuiter striato. Habitat in insulis Balearibus. Intermedia videtur inter formas Europae et Africae esse.

♀ Son Sardina 11. VI., Bunola 7. VI., Palma 30. IV., 29. V., 30. V., Palma Porto-Pí 27. IV., Marratxi 21. VII.

¹⁾ Emery. Beitr. D. E. Z. 1912. p. 656. Fig. 3. d.

²⁾ ibid. p. 657. Fig. 4. d.

4. **Pheidole pallidula** Nyl. ♀ Kabrera 3. VI., Palma Porto-Pí 27. IV., Palma 5. V., Sta Eulalia Ibiza 30. VI., Marratxi 21. VII.; ♀ Kabrera 3. VI.; ♂ Ibiza 1. VII.
5. **Aphaenogaster testaceo-pilosa** Lucas. ♀ Palma (cimetière) 8. VI., Son Sardina 11. VI.
6. var. **gemella** Rog. ♀ Palma Porto-Pí 27. IV., Palma 5. V.
7. **Messor structor** Latr. (= v. *tyrrhenus* Emery). ♀ Genova 6. V. ♀ et ♀: Bunola 7. VI., Son Sardina 20. VI., Palma 29. V., Soller 15. V., Genova 6. V., Marratxi 21. VII., Deyá 15. V.
8. **Messor capitatus** Latr. ♀ et ♀: Ibiza 26. VI., Marratxi 21. VII., Palma 30. IV.—30. V., La Porrassa 12. VII., Kabrera 2. VI.
9. **Myrmica albuferensis** nov. sp.

Operaria. Long. corp. circa 5.5 mm. Tota brunnea, primo abdominis segmento disco solum fuscescente. Scapo depresso, basi eius margine convexo indistincte angulato, concavo arcuato, clava potius 3- quam 4-articulata. Capite inter strias splendente. Area frontali secundum longitudinem striata. Spinis epinoti longis. Facie declivi inter spinas splendente, striis transversis tenuibus et parum distinctis. Petiolo cum parte anteriore angustiore distincta sicut in *M. scabrinodi* Nyl. et cum angulo supra rotundato, cum dente infero anteriore forti. Nodis petioli et postpetioli secundum longitudinem striatis. Facie declivi anteriore petioli supra concave fracta.

Altera ♀ in Albufera 15. VI., altera in La Porrassa 12. VII. collecta est. Utraque in mea collectione.

Species haec *sulcinodi* Nyl. antennarum scapis et area frontali propinqua colore corporis tamen et petioli forma ab ea distinguitur et *scabrinodi* Nyl. appropinquatur.

Videtur affinis *Myrmicis* esse primordialibus a quibus utraeque species procedunt.

10. **Tetramorium caespitum** L. ♀ Palma 26. VI.
11. **Tapinoma erraticum** Latr. ♀ Sta Eulalia Ibiza 30. VI. La Puebla 13. VI.
12. **Plagiolepis pygmaea** Latr. ♀ Deyá 15. V., Son Sardina 11. VI., Palma 30. IV.
13. **Lasius niger** L. ♀ Ibiza 26. VI.; ♂ Palma 6. VI.; ♀ Marratxi 21. VII., Sta Eulalia Ibiza 30. VI., Son Sardina 11. VI., Bunola 7. VI.

14. **Lasius alienus** Först. ♀ Bunola 7. VI.
 15. **Orthonotomyrmex lateralis** Ol. ♀ Palma 30. V., Deyá 15. V.,
 Son Sardina 20. VI.; ♀ et ♂ Bunola 7. VI.
 16. **Orthonotomyrmex Sichelii** Mayr. ♀ Palma 30. V., Sta Eugenia
 (Ibiza) 11. VII., La Porrassa 12. VII; ♂ Palma 30. V.,
 La Porrassa 12. VII.

Nous profitons de l'occasion de cette note pour remercier cordialement M. S. Tenenbaum qu'il a eu la bonté de mettre à notre disposition les matériaux ramassés.

Niektóre zagadnienia z biologji chrabąszcza.

(Tymczasowe wiadomości).

[Einige Probleme aus der Biologie des Maikäfers].

(Vorläufige Mitteilungen)

podał

INŻ. A. KOZIKOWSKI.

W roku 1922 otrzymałem z Ministerstwa W. R. i O. P. za pośrednictwem Polskiego Tow. Przyrodników im. Kopernika na badania entomologiczne 250.000 mk., które postanowiłem zużytkować na badania odnoszące się do pojawu chrabąszcza majowego w Polsce. Rozpoczęliśmy je w Instytucie Ochrony lasu Politechniki dopiero w r. 1923, gdyż wspomniane pieniądze otrzymałem już dość późno w roku. Dla kontynuowania rozpoczętej pracy uzyskałem w r. 1924. zasiłek 100 zł. z Departamentu Leśnictwa, Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr państwowych. Mam też pewną nadzieję, że i w bieżącym roku Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr państwowych przydzieli mi przynajmniej taką samą kwotę na dalsze prowadzenie akcji.

Ponieważ o latach rójki chrabąszcza majowego i wielkości szkód, wyrządzonych tak przez samego chrząszcza jak i jego larwę czyli pędraka, w Polsce nie wiedzieliśmy dotychczas właściwie nic ścisłego, chodzić nam musi przedewszystkiem o ustalenie tych dat, nim zabierzemy się do opracowania należytych i skutecznych sposobów zwalczania tego szkodnika. W Instytucie Ochrony lasu do takiego ostatecznego celu bowiem dążyć musimy. Postawić sobie jednak musimy również pytanie, czy chra-